

PIERWASTKA (5) *sb f*

pierwastka (3), **pierwiastka** (1), **pirwiastka** (1); pierwastka *Calep*, *GostGosp* (2); pierwiastka :
pirwiastka *Mącz* (1:1).

e oraz *końcowe* a *jasne*, *pierwsze* a *pochylone*.

sg N pierwastka (3). ◇ [*I* pierwiastką.] ◇ *pl G* pierwastek (2).

Sł stp brak, *Cn*: pierwiastka, *Linde* także *XVII w.*: pierwiastka.

1. *Pierwszy raz rodząca* (o kobiecie i samicach zwierząt); *primipara Mącz*, *Calep*, *Cn*; *primo enixa Mącz* (5) : *Primipara*, Pierwiałtká która pirwe dzieci rodzi. *Mącz* 322b, 327d; *Calep* 848a; V ludzi mądrych y rządnych nie chowaią krow pierwastek cieląt *GostGosp* 118, 118; [[*żona*] pierwzym rodzenim dwu synu mi porodziła/ lkąd iey zázdrońnicy mnie námówili/ że pierwiałtká nie może dwoygá dźiatek począc od iednego mężá. *HistOtton* 105v].

2. [*Pierwsza uczestniczka* [czego]: Y inni [...] rownając ią [*Maryję*] z Iewą: czynią ią prawdziwą mátką wżech żywiących/ mátką łálki/ mátką y pierwiałtką nieśmiertelności. *SkarKaz* 601b (*Linde*).]

LW